

Sisäministeriö
Kirjaamo

kirjaamo@intermin.fi

Lausuntopyyntönnne 7.4.2021, VN/6185/2021

Lausunto pelastuslain uudistamisen esiselvityshankkeen valmistelujaostojen arviointimuistioista

Pelastuslakiin on sen antamisen jälkeen (379/2011, 1.7.2011) tehty useita muutoksia. Nämä muutokset ovat liittyneet mm. ympäristövahinkojen torjunnan johtovastuun siirtämisestä sisäministeriölle. Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaan pelastuslaki uudistetaan kokonaisvaltaisen selvityksen pohjalta.

Sisäministeriö asetti 30.12.2019 pelastuslain uudistamisen esiselvitystä koskevan hankkeen, jonka tavoitteena on laatia hallitusohjelman mukainen kokonaisvaltaisen selvitys pelastuslain uudistamiseksi. Valmistelu toteutettiin neljässä valmistelujaostossa, joista laadittiin erilliset arviointimuistiot.

Uudenmaan ELY-keskus esittää asiakohdassa mainittujen muistioiden osalta lausuntonaan seuraavan:

Muistioissa esitetään muun muassa, että kaikki öljy- ja aluskemikaali- vahinkojen torjuntaa ja niitä koskevat pelastussuunnitelmat koskevat säädökset koottaisiin samaan lukuun muun öljyntorjunnan säädösten kanssa.

ELY-keskus pitää kannattavana em. esitystä, koska tämä selkeyttäisi ja helpottaisi öljyntorjuntaa koskevien säädösten soveltamista käytännössä.

ELY-keskus kannattaa muistiossa esitettyä, jonka mukaan lainsäädäntö- hankkeessa tulisi selvittää, tulisiko johtoryhmän toiminnan kuvausta tarkentaa (PL 35 § 3 momentti). Tämä myös edistäisi ELY-keskuksen varautumista toimimiseen mahdollisessa vahinkotilanteessa.

Muistiossa todetaan, että öljyntyneiden eläinten hoitovastuuta ei ole säädetty minkään toimijan tehtäväksi. Tällä hetkellä sääntely on epäselvä ja tulkinnanvarainen. Tämän vuoksi esitetään, että lainsäädäntö- hankkeessa tulisi selvittää, tulisiko pelastuslakiin lisätä öljyntyneiden eläinten hoitovastuu SYKE:n tehtäväksi. Koska Suomen ympäristökeskus, osallistuu alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan siten kuin tässä tai muussa laissa tarkemmin säädetään (PL 46 § 2 momentin 13 kohta),

31.5.2021

tämä nimenomainen säännös asiasta selkiyttäisi lainsäädäntöä ja viranomaisvastuuta öljyyntyneiden lintujen hoidossa. Asialla olisi myös myönteisiä vaikutuksia eläintensuojeluun.

ELY-keskus pitää kannatettavana asian selvittämistä. ELY-keskus toteaa, että tässä olisi syytä käyttää hoitovastuun sijasta käsitettä hoitovastuun koordinointia. Käytännössä tällaiseen hoitoon osallistuu useita tahoja, mm. pelastuslaitos ja vapaaehtois pohjalla toimiva WWF. Öljyyntyneiden lintujen ”pesukontti” sijaitsee tällä hetkellä Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella.

Tehtävän hoitovastuun koordinointityötä tulisi kehittää siten, että tiedossa olisi kaikki ne asiantuntijuutta omaavat tahot, jotka olisivat käytettävissä mahdollisen onnettomuuden sattuessa. Tällä hetkellä mm. pelastuslaitokset ja WWF ovat varteenotettavia tahoja. Myös ELY-keskuksilla on omaa aluetta koskevaa erityisasiantuntijuutta.

Uudenmaan ELY-keskus pitää asiaa tärkeänä selvittää, koska mm. Suomenlahdella kulkeva alusliikenne muodostaa suuren riskin. Myös ilmastonmuutoksen johdosta vesialueet pysyvät sulana suurimman osan vuodesta, ja suuret määrät vesilintuja talvehtivat alueellamme.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt tarkastaja Mona Sundman ja ratkaissut johtaja Satu Pääkkönen.

Lausunnon laatimiseen on osallistunut Ilpo Huolman (luonnonsuojelu).

Tämä asiakirja KEHA/2300/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/2300/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Sundman Mona 31.05.2021 11:08

Ratkaisija Pääkkönen Satu 31.05.2021 11:59